

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19Csp/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719203593
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Tagaj
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6719203593.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35807598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, IČO: 42 185 190, Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava, proti žalovanému: D. U., Z. U., P. XX.XX.XXXX, O. Č.. XXX, XXX XX O., A. H., o zaplatenie 349 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie odplaty vo výške 56 Eur, v časti o zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 180 Eur a v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 70 % ročne zo sumy 200 Eur od 05.08.2015 do 21.09.2015, zo sumy 190 Eur od 22.09.2015 do 19.10.2015, zo sumy 180 Eur od 20.10.2015 do 23.11.2015, zo sumy 170 Eur od 24.11.2015 do 22.12.2015, zo sumy 160 Eur od 23.12.2015 do 18.01.2016, zo sumy 150 Eur od 19.01.2016 do 19.02.2016, zo sumy 145 Eur od 20.02.2016 do 21.03.2016, zo sumy 140 Eur od 22.03.2016 do 20.04.2016, zo sumy 135 Eur od 21.04.2016 do 19.05.2016, zo sumy 130 Eur od 20.05.2016 do 22.06.2016, zo sumy 125 Eur od 23.06.2016 do 22.08.2016, zo sumy 120 Eur od 23.08.2016 do 19.09.2016, zo sumy 115 Eur od 20.09.2016 do 18.10.2016, zo sumy 110 Eur od 19.10.2016 do 21.11.2016, zo sumy 105 Eur od 22.11.2016 do 14.12.2016, zo sumy 100 Eur od 15.12.2016 do 21.06.2017, zo sumy 95 Eur od 22.06.2017 do 18.07.2017, zo sumy 90 Eur od 19.07.2017 do 18.08.2017, zo sumy 85 Eur od 19.08.2017 do 18.10.2017 a zo sumy 80 Eur od 19.10.2017 do zaplatenia z a s t a v u j e .

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 80 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 33 Eur a úrok z omeškania 5 % ročne :

zo sumy 125 Eur od 06.08.2016 do 22.08.2016
zo sumy 120 Eur od 23.08.2016 do 19.09.2016
zo sumy 115 Eur od 20.09.2016 do 18.10.2016
zo sumy 110 Eur od 19.10.2016 do 21.11.2016
zo sumy 105 Eur od 22.11.2016 do 14.12.2016
zo sumy 100 Eur od 15.12.2016 do 21.06.2017
zo sumy 95 Eur od 22.06.2017 do 18.07.2017
zo sumy 90 Eur od 19.07.2017 do 18.08.2017
zo sumy 85 Eur od 19.08.2017 do 18.10.2017 a
zo sumy 80 Eur od 19.10.2017 do zaplatenia
a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

IV. Žalovanému súd nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 01.08.2019 od žalovaného domáhal zaplataenia istiny vo výške 80 Eur, odplaty vo výške 56 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 33 Eur, poplatkov za upomienky vo výške 180 Eur a zmluvného úroku vo výške 70 % ročne zo súm uvedených v žalobe i výroku I tohto rozsudku, ako aj zákonného úroku z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 181 Eur od 06. 08. 2016 do 22. 08. 2016, zo sumy 176 Eur od 23. 08. 2016 do 19. 09. 2016, zo sumy 171 Eur od 20. 09. 2016 do 18. 10. 2016, zo sumy 168 Eur od 19. 10. 2016 do 21. 11. 2016, zo sumy 161 Eur od 22. 11. 2016 do 14. 12. 2016, zo sumy 158 Eur od 15. 12. 2016 do 21. 06. 2017, zo sumy 151,- Eur od 22. 06. 2017 do 18. 07. 2017, zo sumy 148 Eur od 19. 07. 2017 do 18. 08. 2017, zo sumy 141,- Eur od 19. 08. 2017 do 18. 10. 2017a zo sumy 138 Eur od 19. 10. 2017 do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia a to všetko na tom skutkovom a právnom základe, že dňa 05.08.2015 bola uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 603800463 medzi žalobcom a žalovaným (ďalej len ako „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 200 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v lehote do 05.08.2016 spolu s odplatom 56 Eur a úrokom v miere 70 % ročne z poskytnutého úveru. V prípade neuhradenia úveru, celkovej čiastky úveru bol žalovaný povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 Eur. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 Eur. Žalovanému bolo zaslaných spolu 6 upomienok, na základe čoho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi 180 Eur za zaslané upomienky. Žalovaný doposiaľ z úveru uhradil žalobcovi sumu vo výške 120 Eur.

2. K žalobe žalobca priložil Zmluvu o úvere a nepodpísané Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

3. Dňa 20.08.2019 a urgenciou dňa 09.09.2019 súd vyzval žalobcu na (a) predloženie dôkazu o individuálnom dojednaní zmluvnej pokuty; na (b) predloženie dôkazu o individuálnom dojednaní poplatkov za upomienky, (c) dôkazov o vynaložení nákladov na upomienky a (d) na uvedenie, prečo je v zmluve uvedená RPMN 28 %, ak bol dojednaný úrok 70 % .

4. Žalovaný prevzal žalobu s prílohami a poučeniami dňa 23.10.2019, napriek tomu sa k žalobe v súdom určenej lehote písomne nevyjadril.

5. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 22.10.2019 zobral žalobca žalobu späť v časti o zaplataenie odplaty vo výške 56 Eur, v časti o zaplataenie poplatkov za upomienky vo výške 180 Eur a v časti o zaplataenie zmluvného úroku vo výške 70 % ročne zo sumy 200 Eur od 05.08.2015 do 21.09.2015, zo sumy 190 Eur od 22.09.2015 do 19.10.2015, zo sumy 180 Eur od 20.10.2015 do 23.11.2015, zo sumy 170 Eur od 24.11.2015 do 22.12.2015, zo sumy 160 Eur od 23.12.2015 do 18.01.2016, zo sumy 150 Eur od 19.01.2016 do 19.02.2016, zo sumy 145 Eur od 20.02.2016 do 21.03.2016, zo sumy 140 Eur od 22.03.2016 do 20.04.2016, zo sumy 135 Eur od 21.04.2016 do 19.05.2016, zo sumy 130 Eur od 20.05.2016 do 22.06.2016, zo sumy 125 Eur od 23.06.2016 do 22.08.2016, zo sumy 120 Eur od 23.08.2016 do 19.09.2016, zo sumy 115 Eur od 20.09.2016 do 18.10.2016, zo sumy 110 Eur od 19.10.2016 do 21.11.2016, zo sumy 105 Eur od 22.11.2016 do 14.12.2016, zo sumy 100 Eur od 15.12.2016 do 21.06.2017, zo sumy 95 Eur od 22.06.2017 do 18.07.2017, zo sumy 90 Eur od 19.07.2017 do 18.08.2017, zo sumy 85 Eur od 19.08.2017 do 18.10.2017 a zo sumy 80 Eur od 19.10.2017 do zaplataenia. Uviedol ďalej, že žalobca žalovaného riadne oboznámil so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a teda aj s príslušnými pokutami, ktoré bude musieť uhradiť v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania, pričom žalovaný pri podpise zmluvy o úvere prehlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok. Žalovaný preto už pri podpise zmluvy vedel, že v prípade ak si nebude plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, tak sa suma, ktorú bude musieť vrátiť zvýši. Nejde o neprijateľné podmienky ale o poplatky, ktoré sú v súlade so zákonom. Zmluvná pokuta je dohodou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti a zaťažuje toho kto dohodnutú povinnosť porušil, t. j. dlžníka, a to aj keď veriteľovi nevznikla žiadna škoda. Porušenie povinnosti spočíva v tom, že dlžník nesplnil svoj dlh vôbec alebo riadne. Zmluvná pokuta je tradične zaraďovaná medzi zabezpečovacie prostriedky a je charakteristická svojou zabezpečovacou funkciou (nie uhradzovacou). Žalobca má za to, že zmluvná pokuta nie je poplatkom ani úrokom zo zmluvy a preto nemožno poprieť. Žalobca preukázal, že Žalovaný porušil zmluvné podmienky a je dlhodobo v omeškaní s úhradou istiny. Občiansky zákonník síce súdu priznáva modernačné právo, ktorým možno zmierniť neprímerane

vysokú zmluvnú pokutu nie však ju úplne zamietnuť. Žalobca ďalej poukazuje na prehlásenie v spodnej časti zmluvy o úvere: „Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdzuje prevzatie zmluvy o spotrebiteľskom úvere vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru a vyhlasuje, že informácie, ktoré poskytol veriteľovi pred uzatvorením tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú pravdivé a že má právnu spôsobilosť v zmysle Občianskeho zákonníka na uzatvorenie tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere a že je schopný splácať dlžnú sumu v zmysle podmienok tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“ Žalovaný predmetné prehlásenie potvrdil samostatne svojim vlastnoručným podpisom. Pokiaľ žalovaný podpísal predmetné prehlásenie a zároveň na ďalšom mieste (hneď nad týmto prehlásením ďalším podpisom) podpísal aj zmluvu o úvere, nie je dôvod pochybovať o jeho vôli pristúpiť aj na všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Predmetné prehlásenie sa nachádza nad potvrdením o prevzatí peňažných prostriedkov, teda žalovanému muselo byť zrejmé, že takéto prehlásenie potvrdené jeho podpisom má právne následky tam určené. Rovnaké tvrdenia vo vzťahu k žalobcovi a zmluvnej pokute vo výške 33 Eur konštatoval v odôvodnení Rozsudku Okresný súd Žiar nad Hronom, sp. zn. 24Csp/39/2019 zo dňa 18.6.2019.

6. Dňa 08.01.2020 sa vo veci konalo pojednávanie a to v neprítomnosti oboch sporových strán. Žalobcu a jeho právny zástupca žiadali konať v ich neprítomnosti.

7. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

8. Podľa 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

9. Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „Obč. Z.“) v znení neskorších predpisov, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

10. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Nariadenie Vlády SR“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

11. Podľa § 52 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 39 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa § 3 ods.1 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 53 ods. 6 Obč. Z. v znení účinnom do 22.12.2015, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

15. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Obč. Z. v znení účinnom do 22.12.2015, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

16. Podľa § 53 ods. 4 písm. t/ Obč. Z. v znení účinnom do 22.12.2015, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

17. Podľa § 53 ods. 5 Obč. Z. v znení účinnom do 22.12.2015, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 53 ods. 11 Obč. Z. v znení účinnom do 22.12.2015, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí..

19. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia Vlády SR, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

20. Podľa § 1 ods. 2 Nariadenia Vlády SR, odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok.

21. Podľa § 1 ods. 3 Nariadenia Vlády SR, odplatu podľa odseku 1 tvoria plnenia vyjadrené v

a) percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka,
2. jednorazové plnenie v percentách sa považuje za plnenie za rok,
3. opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa považuje za plnenie za rok,

b) peniazoch prepočítavané na percentá zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v peniazoch za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka, vydelené sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,
2. jednorazové plnenie v peniazoch sa vydelené sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,
3. opakujúce sa plnenie v peniazoch za rok sa vydelené sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

c) percentách z inej sumy, ako je suma zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka a vynásobí sa podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,
2. jednorazové plnenie v percentách sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,
3. opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov.

22. Podľa § 1 ods. 4 Nariadenia Vlády SR, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

23. Podľa § 1a ods. 1 Nariadenia Vlády SR, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

24. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom do 22.12.2015, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

25. Podľa § 9 ods. 2 písm. j), k), l), , Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 22.12.2015, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

26. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) v znení účinnom do 31.01.2016, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

27. Podľa § 9a Zákona o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, od spotrebiteľa nemožno požadovať úhradu nákladov vymáhania pohľadávky vo výške prevyšujúcej skutočné náklady, ktoré vznikli osobe, ktorá v mene veriteľa alebo vo vlastnom mene vymáha pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy.

28. Podľa § 544 ods. 1 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

29. Podľa § 544 ods. 2 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

30. Podľa § 545a Obč. Z. v znení neskorších predpisov, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

33. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

34. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

36. Nakoľko žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu, súd nepovažoval za sporné medzi stranami žiadne skutkové tvrdenia žalobcu (§ 151 ods. 2 CSP). Za nesporné medzi stranami tak súd považoval najmä, že :

36.1 žalovaný a žalobca uzatvorili Zmluvu o úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 200 Eur;

36.2 zmluvné strany si pre prípad riadneho nesplatenia pôžičky dohodli zmluvnú pokutu v sume 33 Eur v neprospech žalovaného;

36.3 žalovaný uhradil z úveru žalobcovi 120 Eur.

37. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, konkrétne Zmluvou o úvere a Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru (nepodpísané žalovaným) a v zmysle § 295 CSP aj porovnaním dojednaných úrokov s Priemernými úrokovými mierami z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny podľa NBS (stav a nové obchody) za rok 2015; súd porovnal tiež skutočnú RPMN (resp. odplatu) v Zmluve o úvere s váženým priemerom hodnôt RPMN.

38. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter Zmluvy o úvere (§ 52 Obč. Z.) súd konštatuje, že ani nepopretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovaného nezbavuje súd povinnosti podrobiť predmetnú zmluvu kontrole (a) z hľadiska dodržania jej zákonných náležitostí v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 9 a § 11) a ako aj (b) kontrole z hľadiska prípadných neprijateľných zmluvných podmienok. Súd je takisto povinný prihliadať na (c) absolútnu neplatnosť právnych úkonov aj z ostatných dôvodov (napr. podľa § 39 Obč. Z.) a na (d) zákonné následky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné následky pritom musí súd prihliadať bez ohľadu na prípadné mimosúdne (dohody) zmluvných strán.

39. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 05.08.2015 uzavreli žalobca a žalovaný Zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 200 Eur pri celkovej čiastke úveru 396 Eur. Odplata bola vo výške 56 Eur a mala tvoriť 28% RPMN; úrok bol dohodnutý v miere 70 % ročne. Ako termín konečnej splatnosti úveru bol uvedený deň 05.08.2016. V zmluve bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 33 Eur, ak žalovaný neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere a tiež zmluva obsahovala ustanovenie, že za každú upomienku je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi 30 Eur.

40. V častiach, v ktorých žalobca zobral žalobu späť, súd konanie v zmysle § 145 ods. 2 CSP zastavil (výrok I.)

41. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci dospel súd k záveru, že predmetná Zmluva o úvere je v časti týkajúcej sa výšky úrokov (čiastočne) neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. Z. a § 3 ods. 1 Obč. Z.). Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/57/2005, ZSP 35/2010 „Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnúť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04. 2012, „Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke

sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. V predmetnej veci súd zistil, že výška dojednaných úrokov (70 %) bola viac ako 8-násobkom priemernej (obvyklej) úrokovej miery v danom období (8,51 %) pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou do 1 roka a teda v zmluve dojednaná výška úrokov podstatne a v rozpore s dobrými mravmi prevyšuje obvyklú výšku úrokov na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Podporne súd poukazuje na v zásade konštantnú rozhodovaciu prax (najmä odvolacích) súdov, ktoré skonštatovali, že vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bank a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu je neobhájiteľné viac ako stopercentné navýšenie ceny úveru oproti priemeru bánk. (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co 313/2010 z 9.11.2010, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/112/2017, sp.zn. 17Co/26/2015, sp.zn. 3Co/105/2014, sp.zn. 3Co/151/2013, sp.zn. 17Co/26/2015, sp.zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011).

42. Priemerná výška RPMN za tretí kvartál r. 2015 predstavovala v prípade úverov v splatnosti do 1 roka, poskytovaných bankami 18,79 % (dvojnásobok 37,58 %) a pri iných (nebankových) veriteľoch predstavovala priemerná výška RPMN 23,66 % (dvojnásobok 47,32 %). Postupujúc podľa § 1 Nariadenia Vlády SR dospel v danom prípade súd k výpočtu skutočnej RPMN, kedy po sčítaní miery ročnej úrokovej miery (70 %) a odplaty 56 Eur za poskytnutie úveru (po prepočte 28 %) dospel súd k výpočtu skutočnej RPMN až 98 %, čo je viac ako 4- násobkom priemernej RPMN pri obdobných úveroch so splatnosťou do jedného roka poskytovaných nebankovými subjektmi (a viac ako 5- násobkom priemernej RPMN pri obdobných úveroch so splatnosťou do jedného roka poskytovaných bankovými subjektmi) a teda skutočná RPMN je v rozpore s § 1a Nariadenia Vlády SR a s § 53 ods. 6 Obč. Z. Navyiac, v Zmluve o úvere je uvedená ako RPMN len 28 %, ktorú žalobca vypočítal len z čiastkového údaja o odplate (56 Eur), pričom v rozpore s Nariadením Vlády SR do odplaty nezahrnul aj úrokovú mieru, čo znamená, že v Zmluve o úvere bol uvedený nesprávny (a pre žalovaného ako spotrebiteľa klamlivý) údaj o RPMN, čo ex lege (§ 11 ods. 1 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch) spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

43. Vzhľadom na bezúročnosť (a bezpoplatkovosť) úveru súd žalobcovi priznal nárok len na zaplatenie (a) neuhradenej istiny úveru v sume 80 Eur spolu s (b) s úrokom z omeškania, uplatneným žalobcom v zákonnej miere 5 % ročne, avšak len z jednotlivých dlžných súm istiny úveru až do zaplatenia, pričom súd zohľadnil jednotlivé čiastkové úhrady vykonané žalovaným, tak ako je vo výroku II. tohto rozsudku uvedené, pričom nebolo sporné, že sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním (prvé omeškanie nastalo dňa 06.08.2016) a tiež súd žalobcovi priznal (c) nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 33 Eur (výrok II.) Nárok zo zmluvnej pokuty je samotnou pohľadávkou, pričom Občiansky zákonník na platné dojednanie vyžaduje písomnú formu, určenie výšky pokuty (alebo spôsobu jej určenia), pričom zmluvná pokuta predstavuje sankciu za porušenie zmluvnej povinnosti. Tieto formálne náležitosti zmluvná pokuta v sume 33 Eur dojednaná v Zmluve o úvere spĺňa. Súd hodnotil dojednanie zmluvných strán aj v kontexte prípadných neprijateľných zmluvných podmienok (najmä § 53 ods. 4 písm. k) Obč. Z.), pričom súd nezistil, že dojednanie o zmluvnej pokute, vzhľadom na jej výšku (33 Eur) a vzhľadom na výšku zabezpečovaného plnenia (istina 200 Eur) je v hrubom nepomere v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Podľa názoru súdu nič nebránilo žalovanému zmluvu nepodpísať, ak by so zmluvnou pokutou nesúhlasil. Súd teda dojednanie o zmluvnej pokute nevyhodnotil ako neplatné pre neprijateľnosť

zmluvnej pokuty. Keďže nebolo sporné, že žalovaný si nespĺnil riadne svoju zmluvnú povinnosť v lehote do 05.08.2016, súd žalobcovi priznal aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 33 Eur.

44. Zvyšnú časť žaloby (odplata v sume 56 Eur a úroky z omeškania nad sumu prislúchajúci k dlžnej istine), vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, súd zamietol ako nedôvodnú (výrok III.).

45. V spore mal väčší pomerný úspech žalovaný (77,08 % oproti úspechu žalobcu v miere 22,92 %) a mal by mu v zmysle § 255 ods. 2 CSP prislúchať nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v miere 54,16 %. Súd však v danej veci aplikoval ustanovenie § 257 CSP, nakoľko žalovanému preukázateľne žiadne trovy v spore nevznikli (nebol právne zastúpený, bol v spore pasívny - na výzvu súdu sa k žalobe ani nevyjadril a na pojednávanie sa nedostavil) a preto mu súd nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal (výrok IV). V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp .zn. 7Cdo/14/2018 z 28.02.2018, podľa ktorého „ak podľa obsahu spisu strane žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP (procesná ekonómia) rozhodnúť tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.“

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Zvolen, písomne v dvoch vyhotoveniach. Podľa § 362 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.